

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul central (jud. D. Guțu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fujenco, L. Caraianu, A. Mironov)

ÎNCHEIERE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Victor Mutelică,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Zaicenco împotriva lui Victor Mutelică cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și cererea reconvențională înaintată de către Victor Mutelică împotriva lui Anatolie Zaicenco privind recunoașterea nulității contractului de împrumut din 04 mai 2018, încheiat între Victor Mutelică și Anatolie Zaicenco și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de către Victor Mutelică, reprezentat de avocatul Nicolai Jecov și a fost menținută hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central,

constată:

La 26 iunie 2020 Anatolie Zaicenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Mutelică cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul Anatolie Zaicenco a indicat că, la 04 mai 2018 a acordat lui Victor Mutelică cu titlu de împrumut suma în mărime de 40 000 lei, fapt confirmat prin recipisa semnată de către ultimul.

A comunicat că, conform recipisei, împrumutatul Victor Mutelică s-a obligat să restituie suma împrumutată împrumutătorului Anatolie Zaicenco, până la data de 31 decembrie 2018, însă nu a respectat această obligație.

Reclamantul a susținut că, în scopul soluționării amiabile a litigiului, la 12 martie 2020, în adresa pârâtului a expediat cererea de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, prin care i s-au comunicat pretențiile și posibilitatea de a achita datoria în termen de 7 zile calendaristice, însă cererea a rămas fără răspuns.

A mai notat că, luând în considerație perioada îndelungată de neachitare a datoriei, creditorul a calculat dobânda de întârziere în conformitate cu art. 942 alin. (2) Cod civil: „Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobânzii prevăzute de contract”.

Reclamantul a precizat că, pentru perioada 01 ianuarie 2019-12 martie 2020, dobânda de întârziere constituie suma în mărime de 5 529,32 lei.

Consideră că, prin neexecutarea în termen a obligațiilor contractuale, Victor Mutelică a admis o încălcare gravă a intereselor reclamantului cât și a legislației în vigoare privind executarea obligațiilor.

A solicitat, încasarea din contul lui Victor Mutelică în beneficiul lui Anatolie Zaicenco a datoriei în mărime de 40 000 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 5 529,32 lei și a taxei de stat în mărime de 1365,87 lei.

La 01 august 2020, Victor Mutelică a depus cerere reconvențională împotriva lui Anatolie Zaicenco.

În motivarea cererii a indicat că, contractual de împrumut întocmit sub formă de recipisă la 04 mai 2018, a fost perfectat cu scopul de a tăinui un alt act juridic.

A susținut că, în calitate de temei pentru încheierea contractului menționat a fost existența obligației de creanță a lui Victor Mutelică față de Anatolie Zaicenco, în mărime de 40 000 lei, care în realitate nu a fost transmisă în realitate.

A precizat că, niciodată nu a avut o oarecare datorie bănească față de Anatolie Zaicenco, nu a împrumutat și nici nu a primit mijloace financiare de la acesta.

Victor Mutelică a declarat că, scopul real și unic al întocmirii recipisei a fost asigurarea executării obligațiilor față de SRL „Râul Vechi”, care a apărut ca urmare a efectuării de către acesta a activității de muncă la întreprinderea menționată, în care activează și Anatolie Zaicenco, fiind conducătorul lui nemijlocit.

A mai comunicat că, circumstanțele menționate, ce atestă simulația perfectării actului juridic de împrumut cu scopul de a tăinui o relație de alt caracter și ilegalitatea acestuia, pot fi confirmate prin declarațiile martorilor, depuse la examinarea fondului cauzei.

A solicitat recunoașterea nulității contractului de împrumut din 04 mai 2018, încheiat între Victor Mutelică și Anatolie Zaicenco și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată apărute pe parcursul examinării cauzei.

Prin hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central, acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat din contul lui Victor Mutelică în beneficiul lui Anatolie Zaicenco suma în mărime de 40 000 lei cu titlu de datorie, suma în mărime de 5 529,32 lei cu titlu de dobândă de întârziere și suma în mărime de 1 365,87 lei cu titlu de taxă de stat. Cererea reconvențională depusă de către Victor Mutelică împotriva lui Anatolie Zaicenco privind declararea nulității contractului de împrumut din 04 mai 2018 a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La 10 martie 2021 Victor Mutelică, reprezentat de avocatul Nicolai Jecov a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia,

casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă și cererea reconvențională să fie admisă. Iar la 02 iunie 2021, Victor Mutelică, reprezentat de avocatul Nicolai Jecov a depus cerere de apel suplimentară.

Prin decizia din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de Victor Mutelică, reprezentat de avocatul Nicolai Jecov și a fost menținută hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată inferioare au stabilit că, la 04 mai 2018, între Anatolie Zaicenco și Victor Mutelică a fost încheiat un contract de împrumut, sub formă de recipisă, în baza căreia lui Victor Mutelică i-a fost acordat împrumutul în mărime de 40 000 lei, cu rata dobânzii 0% și cu termenul de rambursare până la 31 decembrie 2018.

În continuare s-a constatat că, faptul primirii împrumutului în cuantum de 40 000 lei de către Victor Mutelică, se confirmă prin semnătura Alei Soloviova din conținutul recipisei, ultima fiind prezentă la întocmirea acesteia.

Instanțele de judecată inferioare au relevat că, ca urmare a neexecutării obligației stabilite prin contractul de împrumut, sub formă de recipisă, în adresa lui Victor Mutelică, la 12 martie 2020 a fost expediată pretenția prin care a fost înștiințat despre faptul că în termen de 7 zile urmează să restituie împrumutul în cuantum de 40 000 lei, care de altfel nu a fost recepționată de acesta, avizul poștal fiind restituit cu mențiunea „nereclamat”.

Având în vedere prevederile art. 512 alin. (1) Cod civil (în redacția Legii până la 01 martie 2019), și anume că creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute, instanțele de judecată inferioare au reținut că, Victor Mutelică are o restanță față de Anatolie Zaicenco, în baza contractului de împrumut din 04 mai 2018, sub formă de recipisă și anume suma în mărime de 40 000 lei cu titlu de împrumut nerestituit, ceea ce se confirmă prin probele prezentate în scris.

În continuare, instanțele de judecată inferioare au reținut că, deși prin cererea reconvențională Victor Mutelică a invocat nulitatea contractului de împrumut din 04 mai 2018, sub formă de recipisă, acesta a făcut referire la careva afirmații care nu au fost confirmate prin probele administrate în cauză, iar pretinsele argumente și înscrisuri anexate la materialele cauzei nu sunt relevante și nici probate în modul corespunzător.

Cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, instanțele de judecată au stabilit că, dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel, astfel la caz fiind calculată în cuantum de 5 529,32 lei.

La 03 martie 2022 Victor Mutelică, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de către Anatolie Zaicenco să fie respinsă iar cererea reconvențională depusă de către Victor Mutelică să fie admisă.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, la examinarea cauzei în prima instanță, ca dovadă a împrejurărilor efective ale litigiului, a fost prezentată copia scrisorii depuse de SRL „Râul vechi” la data de 07 august 2020 de către directorul financiar al întreprinderii, Soloviova A., la adresa BC „Moldova-Agroindbank” SA, unde activează în prezent Victor Mutelică.

A comunicat că, această scrisoare a fost expediată prin e-mail, în care SRL „Râul vechi” a declarat împrejurările reale ale cauzei și a explicat că de facto în urma netransmiterii de către Victor Mutelică a numerarului încasat din vânzarea mărfurilor către o serie de întreprinderi, s-a creat o datorie către SRL „Râul-vechi”, pe care Victor Mutelică a recunoscut-o verbal și s-a angajat să o restituie.

Recurentul a susținut că, ulterior s-a ajuns la o înțelegere privind restituirea voluntară a sumei datorate de către Victor Mutelică, în mărime de 23 589 lei, emisă sub formă de recipisă în favoarea unul salariat, persoană fizică, pe care SRL „Râul vechi” o va primi și va rezilia contractul individual de muncă încheiat cu Victor Mutelică din inițiativă proprie.

A menționat că, aceste explicații scrise corespund complet cu împrejurările de fapt expuse în cererea reconvențională și confirmă afirmațiile lui Victor Mutelică cu privire la natura ilegală a tranzacției încheiate între acesta și Anatolie Zaicenco.

Recurentul a remarcat că, Soloviova Ala, autorul și semnatarul scrisorii menționate din 07 august 2020, a asistat la întocmirea recipisei de primire a banilor din 04 mai 2018, care este indicată în recipisa propriu-zisă și confirmată prin semnătura acesteia, care suplimentar a indicat la temeinicia cererii reconvenționale și dovada împrejurărilor de facto expuse în aceasta.

A mai remarcat că, scrisoarea depusă din numele SRL „Râul vechi” din 07 august 2020, a fost prezentată mult mai târziu după încheierea recipisei de primire a banilor din 04 mai 2018, a fost depusă din propria inițiativă a directorului financiar al întreprinderii SRL „Râul vechi”, Soloviova Ala, ceea ce exclude atitudinea critică față de aceasta. Iar acest fapt reprezintă o împrejurare reală care nu a fost infirmată de către Anatolie Zaicenco în cererea inițială.

Recurentul a subliniat că, astfel de contracte de împrumut, ilegale, sunt sistemice din numele SRL „Râul vechi” - Anatolie Zaicenco cu angajații acestei întreprinderi, și încasarea ulterioară a datoriilor prin adresarea în instanța de judecată, ceea ce este confirmat și prin copiile anexate ale hotărârilor judecătorești, care sunt disponibile pe pagina web a instanțelor de judecată.

Prin notificarea din 18 aprilie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, înștiințându-l despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 167), însă ultimul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Comrat a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei contestate la 12 ianuarie 2022 (f.d.135), care a fost recepționată de către reprezentantul lui Victor Mutelică, avocatul Nicolai Jecov la 14 ianuarie 2022, contrasemnătură, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat (f.d. 139).

Astfel, recursul declarat la 03 martie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți

la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Victor Mutelică nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Victor Mutelică, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Victor Mutelică ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Victor Mutelică se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic